

FÓKUSZPONT

A BEVÁNDORLÁSELLENES CHEGA NÉLKÜL
NINCS ESÉLY JOBBOLDALI KORMÁNYZÁSRA
PORTUGÁLIÁBAN

Március 10-én Portugáliában előrehozott parlamenti választásokra került sor. A 230 fős egykamarás parlamentbe [harmadik erőként](#), 48 mandátumot szerezve került be a bevándorlásellenes Chega (Elég) nevű párt. Kevésbé valószínű azonban, hogy kormányzati szerephez juthat.

2023. november 7-én korrupciós botrány következtében lemondásra kényszerült és visszavonult a politikától az európai mérsékelt baloldal egyik nagy öregje, António Costa portugál miniszterelnök. Az általa vezetett Szocialista Párt (PS) a március 10-ei előrehozott választásra már Pedro Nuno Santoszal készült fel. A vezércsere jót tett a PS népszerűségének. A szocialisták így a választás esélyesének tartott ellenzéki, mérsékelt jobboldali Szociáldemokrata Párt (PSD) és két kisebb partnere alkotta Demokratikus Szövetségtől (AD) alig lemaradva végeztek, a 20 régióból 8-ban – például a lisszaboniban – képesek voltak nyerni.

A 230-ból 226 mandátumot már kiosztottak, a maradék négyből kettőhöz az európai, kettőhöz pedig az Európán kívüli diaszpóra voksai alapján jutnak majd a pártok. E szavazatok összeszámolására még várni kell – [a köztársasági elnök is így tesz](#) –, s arra is van némi esély, hogy a PS végül megelőzze az AD-t, de így sem tud majd újra kormányrúdhöz állni. A baloldali-liberális blokk kisebb alakulatai ugyanis kevés mandátumot szereztek, így például a Magyarországról elmarasztaló európai parlamenti jelentést jegyző Rui Tavares vezette zöld Livre mindössze négyet. Santosék tehát nem tudnának velük együtt többséget alkotni a képviselőházban. Ahogy ezt a pártelnök a választás éjszakáján már bejelentette: ellenzéki évekre készülnek.

Portugália következő miniszterelnöke jó eséllyel az AD jelöltje, Luís Montenegro lesz. A kérdés az, hogy többségi vagy kisebbségi kormány élén. Előbbi jelenleg kevésbé valószínű, hiszen korábban kategorikusan kizárta a harmadik helyezett Chegával való közös kormányzást. A radikális jobboldali pártot vezető, ex-

sportkommentátor André Ventura szerint a választók többsége az AD és a Chega közös kormányzását kívánja és Montenegro lesz a felelős a politikai instabilitásért, ami a koalíciós tárgyalások megkezdésének elutasítása miatt alakul majd ki. A PS és az AD nagykoalícióját elemzők az óriási nézetkülönbségek miatt teljesen elképzelhetetlennek tartják. Pillanatnyilag tehát annak van a legtöbb esélye, hogy egy AD-kormányt vagy egy, az AD és a negyedik helyezett Liberális Kezdeményezés alkotta kormányt kívülről támogató Chega.

A Chega a legutóbbi, 2022. januári választásokon elért eredményét szinte megháromszorozta, Algarve-ban győzött, további három régióban a második helyen futott be. Sok szavazót nyert azzal, hogy az egymást követő bal- és jobbközép kormányokat hibáztatta a rendszerszintű korrupcióért. Alapítása óta ellenzi a bevándorlást: egyéb szigorítások mellett brit mintára külföldön bírálná el a menedékkérelmeket és csak a már öt éves munkaviszonnyal rendelkező külföldieket részesítené szociális juttatásokban.

Bár az irreguláris bevándorlás Portugáliában nem jelent súlyos problémát, a reguláris bevándorlók 30%-a pedig nyelvi akadályokkal nem küszködő brazil, az integráció nem halad könnyedén. 2022-ben a [külföldi állampolgárok](#) száma 800 000 volt, ami a 10 évvel azelőtti adat kétszerese. 31%-uk kitért a szegénység és szociális kirekesztettség kockázatának, ez 11 százalékponttal magasabb arány, mint a portugálok körében mért. Munkanélküliségi rátájuk több mint kétszerese volt az országos átlagnak.